

ประชุมสัมมนาวิชาการ ประจำปี 2567 นวัตกรรมพืชสวนพร้อมใช้

มะนาวพันธุ์ กวก. พิจิตร 2

ประวัติความเป็นมา

มะนาวพันธุ์ กวก. พิจิตร 2 หรือ มะนาวสายต้น PCT 1-07-01-4 ได้จากการคัดเลือกสายต้นกลายของมะนาว R1-4-53 ซึ่งคัดเลือกจากมะนาวพันธุ์พิจิตร 1 ฉายรังสีแกมมา แบบ Chronic ปริมาณรังสี 250 เกรย์ โดยปี 2554-2556 นำมะนาว R1-4-53 ไปฉายรังสีแกมมา แบบ Chronic ปริมาณรังสี 5 ระดับ คือ 0 108 153 206 และ 245 เกรย์ ระดับละ 10 ต้น หลังฉายรังสีนำไปปลูกลงแปลง ปล่อยให้กิ่งด้านล่างเจริญเติบโตประมาณ 5 ตา ใช้วิธีตัดแต่งกิ่ง (Cutting back) ทำการตัดยอดกิ่งรุ่น M1V0 ปล่อยให้แตกกิ่งเพื่อเจริญเป็นรุ่น M1V1 กิ่ง M1V1 คือกิ่งที่แตกมาจากกิ่งที่ฉายรังสี เมื่อกิ่ง M1V1 เจริญแตกตาใหม่ ประมาณ 5 ตา ตัดกิ่ง เพื่อให้แตกกิ่งเป็นรุ่น M1V2 ตัดกิ่งจนถึงรุ่น M1V3จากนั้นปล่อยให้กิ่งมีการเจริญเติบโต เมื่อมะนาวให้ผลผลิตทำการติดป้ายชื่อ แถวที่ ต้นที่ กิ่งที่และ ระดับรังสีซึ่งมีจำนวนกิ่งที่ให้ผลผลิต 249 กิ่ง คัดเลือกเหลือ 121 สายต้น ทำการคัดเลือกซ้ำ โดยการคัดเลือกจากตรวจสอบคุณภาพผลผลิตแต่ละสายต้น ตามหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ จำนวนเมล็ดน้อยกว่า 15 เมล็ดต่อผล เปลือกบาง ให้ผลผลิตและคุณภาพดี จำนวน 24 สายต้น ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ปี 2557-2561 ปลูกเปรียบเทียบสายต้นมะนาวพันธุ์พิจิตร 1 ที่มีเมล็ดน้อยหรือไม่มีเมล็ด วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ ทำ 3 ซ้ำ สิ่งทดลอง ได้แก่ มะนาวพันธุ์พิจิตร 1 ที่ผ่านการฉายรังสี 24 สายต้น มีพันธุ์พิจิตร 1 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ดำเนินการ ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

ปี 2562-2564 ปลูกทดสอบสายต้นมะนาวพันธุ์พิจิตร 1 ที่มีเมล็ดน้อยหรือไม่มีเมล็ด ร่วมกับพันธุ์เปรียบเทียบ ได้แก่ พันธุ์แป้นรำไพ และพันธุ์พิจิตร วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ ทำ 5 ซ้ำ ดำเนินการ 4 สถานที่ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย แปลงเกษตรกรจังหวัดพิจิตร และแปลงเกษตรกรจังหวัดเพชรบุรี พบว่ามะนาวสายต้น PCT1-07-01-4 ที่ระดับรังสี 108 เกรย์ การเจริญเติบโตดี เมล็ดน้อย เปลือกบาง กว่าพันธุ์พิจิตร 1 จึงขอเป็นพันธุ์แนะนำ

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงต้นแผ่ออก ลักษณะใบรูปไข่ สีของใบเขียวเข้ม ดอกสมบูรณ์เพศ สีดอกสีขาว ทรงผลทรงแป้น สีผลสีเขียว รูปทรงเมล็ดรูปไข่ สีเมล็ดสีน้ำตาล

ลักษณะเด่น

- เจริญเติบโตเร็ว ให้ผลผลิตเร็ว เริ่มให้ผลผลิตเมื่ออายุ 8 – 12 เดือน
- ให้จำนวนเมล็ดต่อผลเฉลี่ย 1.97 เมล็ด น้อยกว่าพันธุ์พิจิตร 1 จำนวนเมล็ดต่อผลเฉลี่ย 24.7 เมล็ด
- ให้ความหนาเปลือกเฉลี่ย 1.78 มิลลิเมตร น้อยกว่าพันธุ์พิจิตร 1 ความหนาเปลือกเฉลี่ย 2.36 มิลลิเมตร
- ให้ผลผลิตเฉลี่ย 1,050 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์แป้นรำไพ ร้อยละ 141 เมื่ออายุต้น 3 ปี

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในพื้นที่แหล่งน้ำสมบูรณ์และไม่ขาดแคลนในช่วงฤดูแล้ง

ข้อควรระวังหรือข้อจำกัด

ไม่ควรปลูกในพื้นที่ดินทราย เพราะจะทำให้การเจริญเติบโตช้า 2. ไม่ควรปลูกในพื้นที่ขาดแคลนแหล่งน้ำ

สถานะพันธุ์พืช

พันธุ์แนะนำ รับรองเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2566

หน่วยงานรับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2